

Grüß Gott

Gezellige chalets en goede skigebieden, maar ook heerlijke espresso en wijn, Italiaanse dorpjes en een easy way of living. In Zuid-Tirol komen Oostenrijk en Italië samen in een eigenwijze regio.

TEKST: KATJA BROKKE | FOTO'S: JANITA SASSEN, WWW.SUEDTIROL.INFO

Tot de Eerste Wereldoorlog hoorde de Italiaanse regio Zuid-Tirol bij Oostenrijk en dat zie je. Witte huizen met houten balkons waar een rode, paarse of blauwe bloemenzee overheen hangt en je kunt hier terecht met zowel Italiaans als Duits. De Zuid-Tirolers hebben hele eigen identiteit: Italianen zijn ze niet, zeggen ze. Oostenrijkers ook niet. Ze hebben een lokale overheid met eigen wetten en een belastingstelsel dat goed lijkt te werken, want Zuid-Tirol is welvarend. Hier kom je geen hobbelige asfaltwegen tegen, vervallen huizen of barrels.

Borrelen met Spitz

Op zo'n twee uur rijden van Verona ligt het dorpje Merano. Al na een half uurtje in de auto omsluiten imposante, puntige bergen de weg. Op de meest ondenkbare plaatsen staan kastelen en ruïnes, watervallen kletteren naar beneden en wolken hangen als slierten om de bergtoppen. Merano is een prachtig dorpje met typisch Oostenrijkse herenhuizen naast Barokke kerken en cipressen. Flaneren doe je hier op de boulevard langs de rivier Passirio. Wij dronken eerst rustig een espresso op een terrasje en namen daarna een duik in een van de vele zwembaden van Therme Merano. Een prachtig strak ontwerp van de Milanese architect Matteo Thun. Er zijn dertien binnenbaden en twaalf buitenbaden, gevuld met zoet- en zoutwater en de temperaturen verschillen van 11 tot 37 graden. Vanaf Merano is de grootste stad van Zuid-Tirol, Bolzano,

gemakkelijk per trein te bereiken. Het is geen boemeltreintje. Er is airco en het is schoon en modern, in tegenstelling tot 'Berlusconi-treinen', zoals onze trotse gids de oude Italiaanse treinen noemt. We rijden langs dorpjes en uitgestrekte appelgaarden. Vanuit het station loop je direct het oude centrum in waar smalle kronkelstraatjes en hoge huizen voor de nodige schaduw zorgen. Door de kinderkopjes, balkonnetjes, delicatessewinkels en terrasjes met gammele stoeltjes besef ik dat ik toch echt in Italië zit. We nemen een aperitief bij de Fischbänke, een hippieterras op een oude vismarkt dat wordt gerund door kunstenaar en bon vivant Rino Zullo, ook wel Cobo genoemd. Hier is het concept dat je wacht en niet dat je je haast, zoals op een van zijn ansichtkaarten staat. Op verschillende borden die er hangen wordt de filosofie van deze plek duidelijk: living it easy, geniet, lach en relax. Daar kunnen we wel wat mee! We nemen bruschetta met tomaat, mozzarella, salami en brie. En we genieten, lachen en relaxen. In Zuid-Tirol spoel je je 'borrelhapjes' weg met een Spritz (Aperol, prosecco, bronwater en ijs) of Hugo (vlierbloesemsiroop, prosecco en munt). Na al dit lekkers struinen we nog even langs de winkeltjes en over het grote, centrale plein.

Wandelen

Nadat de olijfolie en wijn de volgende dag zijn ingeslagen, gaat de route vanuit Bolzano naar de bergen om te lunchen bij het

LA REGIONE VERDE

Zuid-Tirolers zijn zuinig op hun natuur en lokale producten. Er staan overall ecologische hotels en er zijn verschillende initiatieven die de omgeving sparen:

Mobilcard - Met deze kaart kun je drie of zeven dagen gebruikmaken van alle openbaar vervoer in de regio. Scheelt weer uitlaatgassen. www.mobilcard.info

Vigilius mountain resort - 'Eco, not ego', is hier het motto. Dit hotel heeft meerdere prijzen gewonnen op gebied van ecologisch ondernemen. www.vigilius.it

Pretzhof - Boerderij met restaurant en winkel. www.pretzhof.com

Manincor, Alois Lageder en **Tenute Loacker** - Biologisch-dynamische wijnhuizen. www.manincor.com, www.aloislageder.eu en www.loacker.net

Kräuterschlössl - Kruidentuin met eigen cosmeticalijn in een familiekasteel. www.kraeutergold.it

Alpine Pearls - Organisatie die duurzame reizen aanbiedt in de Alpen. www.alpine-pearls.com

Zuid-Tirol

Italië

hoogstgelegen sterrenrestaurant van Italië op 1662 meter boven zeespiegel. De chef-kok van Auener Hof, Heinrich Schneider, kookt met zo veel mogelijk regionale producten en kruiden uit de bossen rondom. Geen bruschetta hier maar reerug met boekweit en peterseliewortel begeleidt door louter Zuid-Tirolse wijnen. Auener Hof is tevens een hotel met spa, waar je vanuit het bubbelbad uitkijkt op het uitgestrekte landschap met groene weiden in de zomer en sneeuwvlakten in de winter. Vanuit hier loop je zo de bossen in voor een stevige wandeling. Neem, in het geval je wilt gaan wandelen, goede schoenen mee, want de paden zijn niet geschikt voor slippers, instappers of simpele gympjes. En doe het rustig aan, want de hoogte zorgt ervoor dat wij Nederlanders het snel benauwd krijgen. Luister naar je lichaam. Er lopen door de hele regio verschillende routes, voor beginners en pro's, langs boerderijen, berghutten, weilanden en rivieren. In de winter verandert Zuid-Tirol, en dan met name de Dolomieten, in een uitgestrekte sneeuwdekken. Hotels en appartementen zijn vaak voorzien van een spa, zodat je na een dag skiën helemaal tot rust komt.

Dennennaaldenrisotto

De wandeling begint op asfalt maar dat verandert al snel in losse stenen en gruis. Om ons heen staan hoge dennenbomen, de lucht is fris en schoon en het zonnetje schijnt. Ik ruik gras en hooi en even vergeet ik alles. Tot ik word opgeschrikt door: 'Grüß Gott!' We passeren een stel in bergschoenen, pet op, de wandelstokken prompt voor zich uit prikkend. Zo kan het ook. In plaats van dromend banjeren, stevig doorlopen met rode wangen en neus omhoog. Voor we weer naar beneden lopen, schuiven we aan, aan een van de lange picknickbanken van een berghut. Een rood ruitjeskleed maakt het helemaal af. We bestellen een biertje en luisteren naar het geluid van een bergriviertje. Om ons heen grazende koeien en in de modder rollende varkens. Na een half uur lopen we weer terug, naar beneden, naar de bewoonde wereld.

Wil je na je wandeling nog geen afscheid nemen van de dennenbomen en hooi? Neem dan een dennennaalden treatment bij Hotel Bad Schörgau, vlakbij in het dorp Sarentino. Eerst word je ondergedompeld in een tobbe met warm water en aftreksel van dennennaalden, zout en honing, waarna je wegdommelt op een van de hooibedden. Het hotel staat bekend om het gebruik van dennennaalden. Zelfs de keuken verwerkt ze in haar gerechten. Wat dacht je van dennennaaldenboter of -risotto? Klinkt vreemd, maar het is heerlijk fris. ●

Lekker slapen

Oberniederhof - Slapen in een oude familieboerderij. www.oberniederhof.com

Sotciastel - Appartement middenin de bergen. www.sotciastel.it

Bella Vista - Helemaal alleen in een berghut op een gletsjer. www.golde-nerose.it/en/mountain-hut-bella-vista

Falzrohr - Modern appartement met waanzinnig uitzicht. www.falzrohr.com

Turm Chalet - Design torenhuis in het Vinschgau-dal. www.turm-chalet.com

Meer informatie: Südtirol Marketing Gesellschaft (www.smg.bz.it)

Lokale producten

Zuid-Tirolers zijn niet alleen trots op hun natuur, maar ook op de lokale producten. Zo krijg je overall schüttelbrot aangeboden. Dit harde, platte brood is gemaakt van deeg, zout, karwij, koriander en venkelzaad. En overal op de borden, of gewoon als borrelhapje, ligt speck; lichtgerookte, rauwe ham. Daarnaast heeft Zuid-Tirol een rijke geschiedenis als het gaat om groenten en fruit en dan met name appels, dus overal zie je appelproducten als sap en cider terug. Ten slotte de wijn. Door de verschillende grondsoorten en hoogtes van de wijngaarden, groeien hier zo'n twintig druivensoorten zoals de inheemse en wereldberoemde vernatsch, lagrein and gewürztraminer.